

Instrumente utile în screening-ul și evaluarea tulburărilor de învățare

---

Ana Eligia Moldovanu

Modele de identificare

- ❑ Modelul **discrepanței dintre performanța școlară și nivelul abilității intelectuale**
- ❑ Modelul **discrepanței cognitive** (*Pattern of Strengths and Weaknesses - PSW*) (Bodea, 2010)
discrepanță intra-individuală la nivel de procese și abilități cognitive și școlare
- ❑ Modelul **răspunsului la intervenție** (Fuchs et. al, 2007)

Bateria de evaluare neuropsihologică a dezvoltării

Platforma de evaluare a dezvoltării – forma a (3 – 6/7 ani)

Platforma de evaluare a dezvoltării – forma b (6/7 – 19 ani)

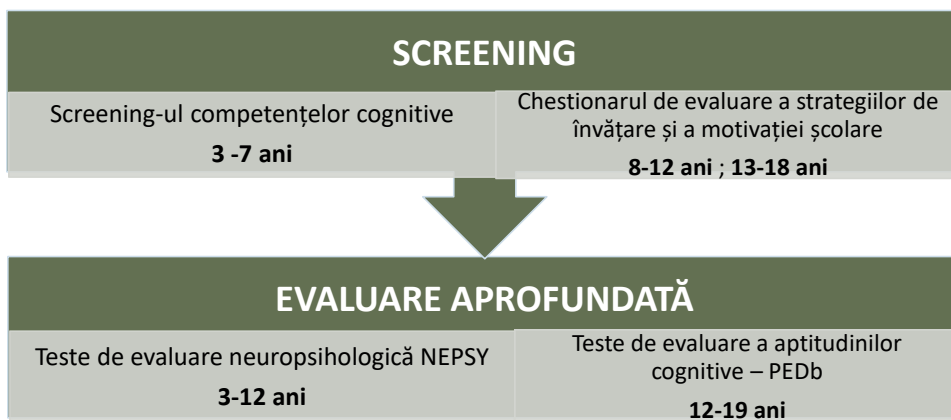
Utilitatea instrumentelor

Diagnostic, deși NU sunt teste diagnostice

Intervenție

Tipuri de evaluări

Screening-ul competențelor cognitive (PEDa) 3-4 ani, 4-5 ani, 5-7 ani

Evaluează următoarele constructe:

- Atenția
- Memoria
- Categorizarea
- Planificarea și rezolvarea de probleme
- Limbajul
- Respondenți
  - Părintele
  - Educatorul

Interpretarea rezultatelor

- → Probleme serioase în dezvoltarea competențelor cognitive
- → Competențe cognitive insuficient consolidate
- → Competențe cognitive bine dezvoltate și consolidate

Evaluarea neuropsihologică a dezvoltării

- 3-12 ani
- 27 de subteste neuropsihologice
- Permite identificarea deficiențelor

ÎN și ÎNTRE 5 domenii funcționale care pot interfera cu învățarea

Profilul cognitiv – puncte tari și puncte slabe

(modelul discrepanței cognitive)

Domenii de evaluare

Interpretare

- ❑ Scoruri standardizate
- ❑ Scoruri suplimentare (viteză și acuratețe)
- ❑ Scoruri globale, pe domenii
- ❑ Nivele de dezvoltare a abilităților evaluate:
  - ❖ Foarte slab dezvoltate
  - ❖ Slab dezvoltate
  - ❖ Dezvoltate la un nivel mediu
  - ❖ Foarte bine dezvoltate
  - ❖ Extrem de bine dezvoltate

Profilul de performanță
 Observații comportamentale
 Analiza de erori

↓

Interpretări detaliate
 Identificarea deficitelor primare și a celor secundare

Recomandări pentru alegerea subtestelor

Performanțe semnificativ mai mici în cazul copiilor cu tulburări de citire în comparație cu grupul de control:

- Limbaj
- Memorie și învățare

Subtestele care au discriminat cel mai bine între cele două grupuri:

Limbaj: Procesarea fonologică, Numirea rapidă, Secvențe Oromotorii

Memorie și învățare: Repetarea propozițiilor, Memoria Numelor, Memoria narativă

Celelalte domenii: Atenția auditivă și Setul de Răspuns, Statuia, Secvențe Motorii
Manuale, Copierea Desenului, Găsirea drumului

(Korkman et al., 1998)

Evaluarea aptitudinilor cognitive – PEDb

12-19 ani

▣ Abilitatea generală de învățare (12-19 ani)

Raționament analitic

Comutarea atenției

Transfer analogic

Inhibiția cognitivă

Memoria de lucru

Flexibilitatea categorizării

▣ Aptitudinea verbală (12 – 19 ani)

Vocabular

Înțelegerea textelor

▣ Aptitudinea numerică (10 – 12; 12 – 19)

Raționament matematic

Calcul matematic

Calcul matematic

(10-12 ani, 12 – 19 ani)

- Util în evaluarea tulburării specifice de învățare în sfera matematicii
- Evaluează capacitatea de prelucrare a cunoștințelor matematice achiziționate
- Cuprinde exerciții de calcule matematice de adunare, scădere, înmulțire și împărțire
- Rapiditatea și corectitudinea de realizare a calculelor matematice simple

Exemple de itemi

$$8 \times 7 =$$

- a) 42
- b) 52
- c) 56
- d) 63

$$12 + 25 = 13 + ?$$

- a) 24
- b) 37
- c) 23
- d) 25

Chestionarul de evaluare a strategiilor de învățare și a motivației școlare - SMALSI

8-12 ani; 13-18 ani

- diferențierea între:

Tulburări de învățare (persistente, cauză biologică)

Dificultăți de învățare (temporare, determinate de factori extrinseci

și/sau extrinseci psiho-afectivi)

(Dubois și Roberge, 2010)

- relevant din perspectiva paradigmei răspunsului la intervenție

Chestionarul de evaluare a strategiilor de învățare și a motivației școlare - SMALSI

PUNCTE TARI

Strategii de studiu
 Abilități de luare de notițe/ascultare
 Strategii de citire/înțelegere
 Abilități de scriere/cercetare
 Strategii folosite la teste
 Tehnici organizare
 Gestionarea timpului

PUNCTE SLABE

Motivație academică scăzută
 Anxietatea față de teste
 Dificultăți de concentrare a atenției

În încheiere...

- ❑ 3-12 ani → Bateria NEPSY
- ❑ 12-19 ani → Platforma de evaluare a dezvoltării PEDb
- ❑ Utile în special în ghidarea intervenției:
  - ❖ Identificarea deficitelor existente la nivelul proceselor cognitive
  - ❖ Evidențierea punctelor tari și a punctelor slabe în ceea ce privește strategiile de învățare

Vă mulțumesc pentru atenție!

Pentru informații suplimentare vă rugăm vizitați

<http://cognitrom.ro>

Bibliografie

Bodea, C. (2010). Current models in approaching specific learning disabilities in mathematics. In Preda, V. (coord.), *Dinamica Educației Speciale*, Cluj- Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Dubois, M. și Roberge, J. (2010). *Troubles d'apprentissage.: pour comprendre et intervenir au cegep*, Centre collegial du developpment de materiel didactique. Descărcat de pe www.uquebec.ca în 12.04.2014.

Fuchs, D. Mock, D. Morgan, P., & Young, C (2003): Responsiveness-to-Intervention: Definitions, Evidence, and Implications for the Learning Disabilities Construct. *Learning Disabilities Research & Practice*, 18(3), 157–171.

Korkman, M., Kirk, U., Kemp, S., (1998). *Evaluarea neuropsihologică a dezvoltării – Manual*: Harcourt Assessment

---